

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/188/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313212393
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6313212393.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa TELERVIS PLUS a.s., Bratislava, Staré Grunty 7, IČO 35 717 769 zast. JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Bratislava, Na vršku 12 proti odporcovi C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., K. XX za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO 42 309 166 zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, Banská Bystrica, Janka Kráľa 7 o zaplatenie 550,- Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 398,-Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 398,-Eur od 07.04.2012 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia

II. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

III. Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 17,22 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 47,58 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu 550,-Eur s prísl., ako aj nahradiť mu trovy konania na tom právnom základe, že navrhovateľ uzavrel s odporcom dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 400,-Eur za odplatu vo výške 152,-Eur, teda odporca mal celkovo vrátiť sumu 552,-Eur, ktorú sumu sa zaviazal vrátiť v 13 mesačných splátkach, prvé tri splátky po 2,-Eur a 10 splátok po 54,60 Eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Do dňa podania návrhu bola na účet navrhovateľa pripísaná suma 2,-Eur. Keďže odporca nesplácal úver riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, oznámil mu navrhovateľ stratu výhody splátok. V Oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 25.04.2012 navrhovateľ oznámil odporcovi, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 06.04.2012. Dlžná čiastka predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom v celkovej výške 552,-Eur a čiastkou 2,-Eur, ktorá bola uhradená odporkyňou a zmluvná pokuta za každý mesiac omeškania vo výške 13,20 Eur, vyčíslená v celkovej výške 92,40 Eur. Vzhľadom na to, že zvyšná časť dlžnej sumy nebola zaplatená, domáhal sa navrhovateľ svojho nároku súdnou cestou.

Odporcovi bol doručený opis návrhu spolu s prílohami do vlastných rúk spolu s uznesením, aby sa vyjadril k návrhu. Napriek tejto skutočnosti sa k návrhu nevyjadril.

Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO 42 309 166 svojím podaním zo dňa 03.10.2014 oznámilo súdu svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu za účelom ochrany jej spotrebiteľských práv.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi, obsiahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/188/2014, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou zo dňa 28.03.2012, oznámením o zosplatnení záväzku, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka a návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len "ObZ"), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2012), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že navrhovateľ s odporcom dňa XX.XX.XXXX uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 400,-Eur. Úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny a za poskytnutie úveru si navrhovateľ účtoval odmenu vo výške 18 % z istiny (spolu označované ako odplata). Úver bol teda poskytnutý za odplatu vo výške 152,-Eur a odporca mal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky vo výške 552,-Eur, ktorú sumu sa odporca zaviazal zaplatiť v 13 mesačných splátkach, z toho prvé tri splátky vo výške 2,-Eur a ostatných 10 splátok vo výške 54,60 Eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplataenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Zároveň bol v zmluve uvedený doporučený termín úhrady jednotlivých splátok, a to 18. dňa v mesiaci. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená v obchodných podmienkach vo výške 67,70 %.

Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ustanovoval náležitosti, ktoré musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Zároveň v prípade vymenovaných náležitostí ustanovoval, že ak chýbajú resp. sú uvedené nesprávne považuje sa úver za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov.

Súd má za to, že zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom neobsahuje jasné a presné vyjadrenie termínov jednotlivých splátok, termín konečnej splatnosti úveru a je v nej nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov.

Konečná splatnosť (konkrétny dátum splatnosti poslednej splátky a nakoniec ani prvej splátky) v zmluve nie je uvedená a bez pochybností sa nedá ani určiť odkazom na dohodnutý termín splatnosti jednotlivých splátok a ich počet. Zmluva ustanovuje, že prvá splátka je splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplataenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Teda prvá splátka mala byť splatná dňa 05.12.2011, druhá splátka dňa 04.01.2012, tretia splátka dňa 03.02.2012, štvrtá splátka dňa 04.03.2012, piata splátka dňa 03.04.2012, šiesta splátka dňa 03.05.2012, siedma splátka dňa 02.06.2012, ôsma splátka dňa 02.07.2012, deviata splátka dňa 01.08.2012, desiatu splátka dňa 31.08.2012, jedenásta splátka dňa 30.09.2012, dvanásť splátka dňa 30.10.2012 a trinásť splátka dňa 29.11.2012. Zároveň je však v zmluve uvedené, že doporučený termín úhrady jednotlivých splátok je 18. dňa v mesiaci. Tieto dva spôsoby určenia dátumov splatnosti jednotlivých splátok si vzájomne odporujú, pretože podľa rozpisu mala byť posledná splátka splatná 29.11.2012, avšak podľa odporúčania 18.11.2012. Zároveň je tento spôsob výpočtu náročný, pretože nie sú uvedené presné dátumy jednotlivých splátok a v číselnom vyjadrení to nie je zhodný deň v tom - ktorom mesiaci vzhľadom na to, že nie každý mesiac má iba 30 dní. Z týchto dôvodov mal súd za to, že splatnosť jednotlivých splátok, ako aj konečná splatnosť úveru nie je v zmluve uvedená jasným a zrozumiteľným spôsobom, čo má rovnaké dôsledky, ako keby nebola uvedená vôbec. V zmluve nie je uvedená ani úroková sadzba, je iba uvedené, že úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny, pričom výška úroku bola určená za 13 mesiacov a nie za jeden rok.

Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je uvedená v zmluve o úvere, a to v bode 1 obchodných podmienok zmluvy pri úvere s dobou splatnosti 13 mesiacov vo výške 67,70 %. Použitím zákonom stanoveného vzorca však súd dospel k údaju o RPMN vo výške 78,61 %. Údaj uvedený v zmluve nezodpovedá skutočnosti a uvedenie všeobecnej hodnoty RPMN len v predtlačí zmluvných podmienok (teda bez vzťahu ku konkrétnym sumám a podmienkam danej zmluvy) nemožno považovať za splnenie podmienky uviesť v zmluve RPMN. Súd má za to, že takto uvedená RPMN je nesprávne uvedená v neprospech spotrebiteľa, pretože uvádza nižší údaj aký je v skutočnosti.

V článku 3 Obchodných podmienok bolo dojednané, že pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok, je veriteľ oprávnený požadovať zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplataenia dlžnej čiastky. Navrhovateľ

v návrhu požadoval od odporcu zaplataenie zmluvnej pokuty 3,30 % z istiny úveru za každý začatý kalendárny mesiac omeškania, spolu vo výške 92,40 Eur za omeškanie od apríla 2012 do októbra 2012, t. j. za 7 mesiacov.

Predmetnú zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú zmluvu, kde navrhovateľ vystupuje ako dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ide o formulárovú zmluvu (vrátane Obchodných podmienok), do ktorej textu nemôže dlžník žiadnym spôsobom zasahovať. Súd je toho názoru, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, pričom už samotná táto skutočnosť vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, pretože dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností. Ak ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá bude prijateľná v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Takéto dojednanie v tomto konkrétnom prípade predstavuje neprimerane vysokú sankciu za porušenie zmluvného záväzku splácať spotrebiteľský úver riadne a včas, pretože pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov predstavuje výška zmluvnej pokuty 39,60 % ročne. Súd má za to, že zmluvná pokuta je neprimeraná a v rozpore so zásadou dobrých mravov uvedenou v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty zamietol. Súd zároveň poukazuje aj na skutočnosť, že zmluvná pokuta nie je uvedená priamo v texte zmluvy, ale iba v obchodných podmienkach, ktoré by však mali upravovať iba všeobecné náležitosti.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že poskytnutý úver je potrebný považovať za úver poskytnutý bez úroku a bez poplatkov. Poskytnutá suma úveru bola 400,-Eur. Odporca zaplatil celkovo sumu 2,-Eur. Z týchto dôvodov súd zaviazal odporcu zaplatiť rozdiel medzi poskytnutou istinou (400,-Eur) a zaplatenou sumou (2,-Eur) vo výške 398,-Eur, vo zvyšku súd návrh ohľadom požadovanej istiny a zmluvnej pokuty návrh zamietol.

Odporca sa nesplnením peňažného záväzku dostal do omeškania. Navrhovateľovi tak vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 398,-Eur od 07.04.2012 až do zaplataenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni predčasnej splatnosti úveru. Výška úroku bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 8 percentuálnych bodov.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a navrhovateľovi ako účastníkovi v konaní v prevažnej časti úspešnému priznal náhradu trov konania spočívajúcu v uplatnenom zaplataenom súdnom poplatku za podaný návrh vo výške 38,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 106,39 Eur za 2 úkony právnej služby po 36,52 Eur (príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - návrh na začatie konania) 2x režijný paušál za rok 2013 po 7,81 Eur, k tomu všetkému 20 % DPH v zmysle § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 15, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu (72,36 % - 27,64 % = 44,72 %) priznal súd trovy konania tak, že zaplataený súdny poplatok priznal vo výške 17,22 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 47,58 Eur, teda trovy konania spolu vo výške 64,80 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 OSP, musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a OSP),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).